

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ปาณิสตา ศรีดิโรมนต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลองค์กรของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

FACTORS AFFECTING ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS OF THE DEPARTMENT OF HEALTH, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

ปาณิสรา ศรีดิโรมนต์ 5638079 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ญุฑิตา อินทรประสงศ์, พบ.ค. (การบริหารการพัฒนา), จุฑาธิป สีลบุตร.,
ปร.ค. (คณิตศาสตร์), ยูวณูช สัตยสมบุญ, วท.ค. (เวชศาสตร์ชุมชน)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลองค์กรของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการกรมอนามัยทุกระดับที่ปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารกรมอนามัย จำนวน 367 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า กรมอนามัยมีประสิทธิผลองค์กรอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ผู้บริหารกรมอนามัยมีทักษะการบริหารระดับมาก และมีสไตส์ผู้นำประเภทพฤติกรรมมุ่งภารกิจ กรมอนามัยมีบรรยากาศองค์กรอยู่ในระดับดีมาก ผู้บริหารกรมอนามัยที่มีทักษะแบบผสมผสานทำให้กรมอนามัยมีประสิทธิผลองค์กรสูงกว่าผู้บริหารที่มีทักษะด้านบุคคล ผู้บริหารกรมอนามัยที่มีสไตส์ผู้นำแตกต่างกัน ประสิทธิผลองค์กรของกรมอนามัยไม่แตกต่างกัน บรรยากาศองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับประสิทธิผลองค์กรของกรมอนามัย บรรยากาศองค์กรและทักษะการบริหารสามารถอธิบายความผันแปรประสิทธิผลองค์กรของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ร้อยละ 18.3 (adjusted $R^2 = 0.183$, $p\text{-value} < 0.001$)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารกรมอนามัยควรกำหนดนโยบายการเตรียมความพร้อมบุคลากร โดยการพัฒนาทักษะการบริหารให้ครอบคลุมทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านบุคคล และทักษะด้านความคิด และกำหนดนโยบายให้บุคลากรทุกคนร่วมสร้างบรรยากาศองค์กรให้ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรมีความผูกพันและมีความสุขในการปฏิบัติงาน ด้วยการกำหนดนโยบายการสื่อสารกับบุคลากรที่ชัดเจน นโยบายการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ นโยบายขจัดอุปสรรคในการทำงาน และนโยบายการนิเทศงานและติดตามการพัฒนาบรรยากาศองค์กร

คำสำคัญ: ประสิทธิผลองค์กร / ทักษะการบริหาร / สไตส์ผู้นำ / บรรยากาศองค์กร

FACTORS AFFECTING ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS OF THE DEPARTMENT OF HEALTH,
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

PANISA SRIDAROMONT 5638079 PPHP/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: BHUSITA INTARAPRASONG., Ph.D. (DEV. ADM.), JUTATIP
SILLABUTRA., Ph.D. (MATHEMATICS), YOUWANUCH SATTAYASOMBOON., Ph.D. (COMMUNITY
MEDICINE)

ABSTRACT

This research was a cross-sectional descriptive study whose objective was to analyze the factors that affect organizational effectiveness of the Department of Health in the Ministry of Public Health. The sample group was 367 participants composed of government officers of every rank in non-administrative positions at the Department of Health in the central and upcountry region. Data was collected using a questionnaire. The returned questionnaires were 322 sets or 87.84%. Data was analyzed by variance (ANOVA), Pearson's product moment correlation coefficient, and simple regression analysis. The results revealed that the Department of Health had a high level of organizational effectiveness. The Department of Health administrators had high leadership skills, and they had a task behavior leadership style. The Department of Health had a very good level of organizational climate. Administrators with integration skills had a higher effect on organizational effectiveness than the administrators with human skills. Different leadership styles of the administrators did not affect organizational effectiveness differently. Organizational climate had a low level positive association with organizational effectiveness of the Department of Health. The organizational climate and leadership skills could explain 18.3% (adjusted $R^2 = 0.183$, p -value < 0.001) of the variation of organizational effectiveness of the Department of Health. According to the results of the research, the Department of Health administrators should set a policy to prepare the human resource by developing their leadership skills to cover technical skills, human skills, conceptual skills, and set a policy for every personnel to create a better organizational climate so that they would be committed to their work and have a happy work place. Administrators could increase organizational effectiveness by establishing policies for human resource to communicate clearly, build up relationships, encourage participation, eliminate job obstacles, provide job orientation, and follow-up organizational climate development.

KEY WORDS: ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS / LEADERSHIP SKILLS /
LEADERSHIP STYLE / ORGANIZATIONAL CLIMATE

182 pages